Lietuvių Fondo parama studentams

Turbūt nerasite JAV gyvenančio lietuvio, bent kiek besidominčio lietuviška veikla, kuris nebūtų girdėjęs apie Lietuvių Fondą (LF). Šios pelno nesiekiančios organizacijos pagrindinis tikslas yra išlaikyti ir remti lietuvišką kultūrą, švietimą, lietuviškos veiklos centrus Jungtinėse Amerikos Valstijose, Lietuvoje ir visame pasaulyje.

Tačiau šį kartą domimės ne LF veikla apskritai, bet kaip LF skirsto stipendijas studijoms. Jau antri metai studentai paraiškas turi pateikti rudenį, 2013–2014 mokslo metams – iki š. m. spalio 10 d. (anksčiau prašymai buvo teikiami iki kovo mėnesio). Apie tai su LF administratore **Jūrate Mereckiene** kalbėjosi **Laima Apanavičienė.**

– Kodėl buvo pakeista paraiškų stipendijoms gauti priėmimo data?

– Tai padaryta todėl, kad pavasarį dar ne visi būsimieji studentai žino, kur studijuos. Prasidėjus mokslo metams, tiksliai žinant, kur ir ką mokysies, ir prašymą stipendijai lengviau rašyti.

– Kas gali pateikti paraiškas LF stipendijoms gauti?

– Paraiškas stipendijoms gali paduoti JAV piliečiai ar turintys „žalią kortelę" lietuvių kilmės studentai, studijuojantys nuolatinių studijų programoje („full time") bei siekiantys bakalauro, magistro ar daktaro laipsnio.

– Ar gali pateikti paraiškas kitose šalyse gyvenantys lietuviai studentai?

– LF – išeivijos organizacija, ir pirmenybė teikiama studentams, studijuojantiems už Lietuvos ribų. Tačiau kai kurie LF nariai yra įsteigę specialius fondus, remiančius tam tikras studijų sritis pačioje Lietuvoje. Tų specialiųjų fondų steigėjų dėka galime priimti studentų iš Lietuvos, studijuojančių magistrantūros/doktorantūros programose JAV (su studento viza) ar kitur užsienyje prašymus, o taip pat paremti Pietų Amerikos jaunimą, kuris mokėsi Vasario 16-osios gimnazijoje (Vokietija) ir nuo šių metų pradeda mokytis lietuvių kalbos Lietuvoje.

– Į ką labiausiai atsižvelgiama, skirstant LF stipendijas?

– Be jokios abejonės, LF, norėdamas užtikrinti lietuviškosios kultūros ir tradicijų tęstinumą bei prisidėti prie būsimų Lietuvių Bendruomenės vadovų ugdymo, skirdamas studentams stipendijas atsižvelgia į jaunuolio ar jaunuolės veiklą lietuviškoje bendruomenėje. Žinoma, geri pažymiai ir pateiktos rekomendacijos taip pat svarbu.

– Iš kur imamos lėšos stipendijoms?

– Tikriausiai mažai kas žino, kad po LF „skėčiu" yra įsikūrę daugybė (per 90) LF administruojamų stipendijų ir paramos projektų fondų, kurių steigėjai nurodo, kaip tos lėšos turi būti panaudotos. LF taryba kiekvienais metais patvirtina pinigų sumą, skirtą pelno skirstymui, t. y. projektų paramai ir stipendijoms (2013 m. paskyrė 400,000 dol.). Dalis tų lėšų paskirstomos pagal specialiųjų fondų steigėjų nurodymus. 2013 m. stipendijoms iš šių fondų yra skirta 88,642 dol., o projektams iš specialiųjų fondų – 88,345 dol. Esame be galo dėkingi mūsų rėmėjams ir ypač specialiųjų fondų steigėjams.

– O kada įsisteigė pirmas toks fondas po LF „skėčiu"?

– Pirmasis stipendijų fondas Lietuvių Fonde – tai 1973 m. įkurtas Algio Stankaus stipendijų fondas (50,000 dol.). Jau 40 metų šis fondas remia studentus, studijuojančius muzikos ar meno srityje ir tuo pagerbia tragiškai žuvusio Algio Stankaus ir jo sužadėtinės atminimą.

Vienas pirmųjų ir didesniųjų stipendijų fondų yra 1977 m. įsteigtas Jono Krukonio fondas (143,336 dol.), gautas testamentiniu palikimu ir skirtas JAV gyvenantiems ir studijuojantiems lietuvių kilmės studentams, pirmenybę teikiant aktyviems lietuviškoje veikloje ar studijuojantiems lituanistinius mokslus.

Didžiausias LF gautas palikimas yra Alfonso Šarausko – beveik 2,7 mln. dol. Dalis šio palikimo – 13 proc. – skiriama stipendijoms.

– Ar ir toliau kuriami nauji fondai šiomis dienomis?

– Taip. 2012 metais įsteigti 4 specialūs fondai (Eugenijaus A. Bartkaus, Algimanto Andriaus Santvaro atminimo, Union Pier lietuvių draugijos ir Vytauto Vaičiulio). Šiais metais įsteigti dr. Kazio Ambrozaičio (jį K. Ambrozaičio 95-ojo gimtadienio proga įsteigė daktaro dukra Ramunė Ambrozaitis-Fry) ir dr. Zenono Rekašiaus (jį a. a. prof. Z. Rekašiaus atminimui įsteigė profesoriaus žmona Aldona Rekašienė) fondai.

– Kaip atrenkami stipendiatai ir kaip skirstomos tokios stipendijos?

– Kai kurie tokių fondų steigėjai, įsteigdami fondą, duoda labai tikslius nurodyms, pvz., Stasio ir Elenos Barų stipendijų fondo stipendija skiriama geriausiam Lietuvos muzikos ir teatro akademijos studentui, būsimajam tenorui. Tad, savaime aišku, kad kandidatus stipendijoms atrenka minėtoji akademija. Kai kurie fondai neturi tokių suvaržymų.

Kandidai stipendijoms atrenkami per Stipendijų pakomitečio posėdį. LF taryba patvirtina Pelno skirstymo komiteto pirmininką, šis pasiūlo Stipendijų pakomitečio pirmininką, kuris renkasi savo komandą – Stipendijų pakomitetį. Ši darbšti komanda skaito ir vertina pateiktus stipendijų prašymus, kurie yra priimami vieną kartą per metus bei atrenka geriausius kandidatus stipendijoms.

– Kas gali įsteigti tokius fondus Lietuvių Fonde?

– Tiek fondą stipendijoms, tiek fondą paramai gali įsteigti asmeninis steigėjas ar organizacija (pvz. yra Vytauto Vizgirdos fondas ir Miami lietuvių klubo fondas). Kiekvienas steigėjas, laikantis bendrųjų LF nuostatų, gali duoti nurodymus, kaip panaudoti jo įsteigto fondo uždirbtas pelno lėšas. Fondui įsteigti reikia mažiausiai 10,000 dol. Žinoma, ne visi žmonės gali paaukoti tokią pinigų sumą. Yra tokių, kurie norėtų paaukoti mažesnę sumą, tad šiais metais įsteigėme naują fondą stipendijoms – „Lietuvių Fondo stipendijų fondas". Kiekvienas, norintis prisidėti prie šio fondo, galės įnešti bet kokio dydžio auką. Todėl visi – asmenys, organizacijos, įstaigos, verslininkai, norintys ir galintys paremti mūsų akademinį jaunimą, kviečiami aukoti naujai steigiamam Stipendijų fondui.

– Kur, būdama studentė ir norėdama gauti LF stipendiją, pirmiausia turėčiau kreiptis?

– Prieš rašant prašymą stipendijai gauti, siūlyčiau apsilankyti mūsų tinklalapyje http://www.lietuviufondas.org ir atidžiai susipažinti su LF stipendijų programos reikalavimais. Ten pat galite susipažinti ir su LF administruojamais specialios paskirties stipendijų fondais, 2013 m. palūkanomis, kurios bus išmokėtos studentų stipendijoms. Noriu atkreipti dėmesį, kad studentui stipendija gali būti skiriama iš kelių specialių fondų.

– Kada studentai sužino apie stipendijos paskyrimą?

– Apie sprendimą patenkinti arba nepatenkinti stipendijos paraišką paprastai pranešama elektroniniu arba paprastu paštu po gruodžio 10 d. Studijuojantiems JAV stipendijos čekis išsiunčiamas tiesiai į mokslo įstaigą (anksčiau jis būdavo įteikiamas asmeniškai iškilmingos LF vakarienės metu), o studijuojantiems Lietuvoje ar kitose šalyse – prašančiajam.

– Kokius dokumentus reikia pateikti?

– Studentus kviečiu apsilankyti mano anksčiau minėtame LF tinklalapyje (http://www.lietuviufondas.org) ir užpildyti ten esančią paraišką. Prie elektroninės paraiškos jiems reikės pridėti: nuotrauką; pilietybę patvirtinančio dokumento kopiją (gimimo liudijimo, paso, nuolatinio gyventojo kortelės kopiją); naujausią lankomos mokslo įstaigos studijų (pažymių) išrašą („official transcript"), kuriame būtų pateiktas jūsų vidurkis (GPA). Jaunuoliai, tik šiemet tapę pirmo kurso studentais, turi pristatyti vidurinės mokyklos išrašą („transcripts"). Taip pat reikia pateikti studijų registracijos pažymą, patvirtinančią, kad 2013–2014 metais esate užsiregistravę kursams ir studijuojate pasirinktoje mokymo įstaigoje („enrolment verification") bei užpildyti 2 anketas.

Žinoma, reikia neužmiršti 2 rekomendacijų. Linkiu sėkmės.

– Ar visi prašymai patenkinami?

– Deja, prašymų gauname du-tris kartus daugiau, nei galime jų patenkinti. Kai kuriais atvejais, net ir geriausiai stipendijos skyrimo vertinimus atitinkantiems studentams stipendija negali būti suteikta dėl finansinių apribojimų. Tačiau noriu pabrėžti, kad jei stipendija nebuvo skirta, tai nereiškia, kad prašantysis buvo jos nevertas. Dažniausiai tai priklauso nuo itin didelės konkurencijos.

– Kur dar galima rasti informacijos apie LF esančius fondus?

– Visą įsteigtų specialiųjų fondų sąrašą ir jų paskirtis galima rasti kasmet LF leidžiamame leidinuke „Liepsna", kurį neseniai išsiuntėme visiems LF nariams. Leidinuką „Liepsną" taip pat galite skaityti tinklalapyje, gauti užsukus į LF raštinę (14911 127th St., Lemont, IL 60439) arba užsisakyti tel. 630-257-1616. Pageidaujantiems leidinį išsiųsime paštu.

– Dėkoju jums už išsamią informaciją, o studentams linkiu sėkmės.

LF Taryba ir Kontrolės komisija po rinkimų: Pirmoje eilėje iš k.: Arvydas Tamulis, Dalius Vasys, Juozas Kapačinskas, Aušrelė Sakalaitė, Audronė Pavilčius Karalius, dr. Antanas Razma, Dalė Lukienė, Marius Kasniūnas, Almis Kuolas, Rimantas Griškelis, Vytas Narutis, Algis Rugienius, Šarūnas Griganavičius, Laurynas Misevičius, Raimundas Šilkaitis, Saulius Čyvas. Nuotraukoje nėra LF Tarybos narių: Violetos Gedgaudienės ir dr. Donato Siliūno, Ritos Kisielienės, naujai išrinkto į Kontrolės komisijos narius – Gyčio Petkaus. LF archyvo nuotr.